

ЕЛЕКТРОННІ МЕТОДИЧНІ ВИДАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСТУПУ

КРУТІЙ Ю.С., ТЕОРЛО Н.А.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

В умовах пандемії та воєнного стану здійснення освітнього процесу в Україні проходить у форматах дистанційного та змішаного навчання. Як наслідок, у закладах вищої освіти спостерігається більш інтенсивний ніж раніше перехід від друкованих видань до електронних. В першу чергу це стосується методичних видань. Як показує аналіз, тенденція використання саме електронних методичних видань в закладах вищої освіти на сьогодні є домінуючою. Серед них: методичні рекомендації до вивчення курсу дисциплін, методичні рекомендації до виконання контрольних, курсових та випускних робіт, методичні рекомендації до виконання лабораторних та практичних завдань та інші.

Згідно з ДСТУ 7157:2010, яке на сьогоднішній день є чинним, в загальному визначенні електронне видання – це електронний документ, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання, має вихідні відомості та призначений для розповсюдження в незмінному вигляді [1].

На відміну від фахових електронних видань, для яких існує юридична нормативна база [2-5], чітке загальноприйняте визначення, порядок формування, реєстрації, розміщення, зберігання та організації доступу, для електронних методичних видань подібних правил не встановлено. Тому для кожного закладу вищої освіти є актуальним визначення чітких правил щодо процесу формування бази електронних методичних видань, їх зберігання та організація доступу.

Як свідчить проведений аналіз, в таких закладах вищої освіти України, як Сумський державний університет, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди [6], Кременчуцький педагогічний коледж імені А.С. Макаренка, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, процес формування бази електронних методичних видань, їх зберігання та організація доступу організовано по різному. Однак спільним є те, що в них розроблені положення, які визначають поняття, види, вимоги, розробку та реєстрацію, тиражування та розповсюдження електронних методичних видань. Як правило, визначення електронного методичного видання трактується як видання, яке містить систематизований матеріал із певної навчальної дисципліни, яке пройшло певну затверджену редакційно-

видавничу обробку та призначене для розповсюдження у незмінному вигляді. При цьому, даним електронним виданням притаманні наступні переваги перед друкованими виданнями: організовано інтерактивний зміст, активні посилання, автоматизований пошук за ключовими словами.

Виходячи з наведеного вище, пропонуємо в нашій академії під друкованим електронним методичним виданням розуміти таке видання, яке задовольняє наступним вимогам:

1. Пройшло редакційно-видавничу процедуру (*розглянуто та рекомендовано кафедрою; розглянуто та рекомендовано методичною радою інституту; розглянуто та рекомендовано до друку методичною радою академії*) та має вихідні відомості.

2. Має в наявності інтерактивний зміст, активні посилання, автоматизований пошук за ключовими словами.

3. Розміщено в репозиторії бібліотеки академії.

4. Належним чином організовано доступ та можливість розповсюдження тільки для студентів та співробітників академії.

Література:

1. Інформація та документація. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості : ДСТУ 7157:2010. — К. : Держспоживстандарт України, 2010. - IV, 13, [1] с. - (Національний стандарт України). Режим доступу: <https://ube.nlu.org.ua/article>

2. Закон України про «Про наукову і науковотехнічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

3. Закон України «Про видавничу справу» від 05 червня 1997 р. № 318/97-ВР. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

4. Наказу МОН України від 15 січня 2018 р. № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/nakaz-mon-vid-15-sichnya-2018-r-pro-zatverdzhennya-poryadku-formuvannya-pereliku-naukovih-fahovih-vidan-ukrayini>

5. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» від 16 листопада 1992 р. № 2782-XII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text>

6. Положення про електронні видання в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди. Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol_pro_electr_vidann_11_18.pdf